جوانسازی تخمک زنان برای کمک به درمان ناباروری

31 تیر 1405

فلوشیپ ناباروری، در خصوص روش‌های نوین جوانسازی تخمک زنان برای کمک به درمان ناباروری، توضیحاتی داد.

دکتر فهیمه کریمی، درباره روش‌های جدید کمک به باروری در زنانی که با کاهش ذخیره تخمدانی مواجه هستند، گفت: جوانسازی تخمک در سال‌های اخیر از مرحله پژوهشی فاصله گرفته و امروزه در بسیاری از مقالات و متاآنالیزهای علمی مورد بررسی قرار گرفته و در برخی پروتکل‌ها به‌صورت عملی در مراکز درمانی قابل انجام است.

وی افزود: در حال حاضر دو روش قابل اجرا شامل تزریق پلاسمای غنی از پلاکت (PRP) و تزریق سلول‌های بنیادی در برخی مراکز درمانی انجام می‌شود. در روش PRP ابتدا از خون خود فرد نمونه گرفته می‌شود و پس از فرآیند آماده‌سازی و سانتریفیوژ با استفاده از کیت‌های مخصوص، ماده حاصل در شرایط کاملا استریل و تحت هدایت سونوگرافی در چند نقطه از تخمدان تزریق می‌شود.

دکتر کریمی ادامه داد: کل فرآیند آماده‌سازی PRP حدود یک ساعت زمان می‌برد و معمولا اثرات آن یک تا دو ماه پس از تزریق قابل مشاهده و در برخی بیماران ممکن است برای دستیابی به نتیجه بهتر، این فرآیند پس از یک ماه تکرار شود.

این متخصص زنان و زایمان با اشاره به روش تزریق سلول‌های بنیادی، گفت: در این روش می‌توان از سلول‌های بنیادی استخراج‌شده از بافت چربی بدن استفاده کرد به این شکل که چربی مورد نیاز با بی‌حسی موضعی از ناحیه زیر شکم برداشت شده و پس از فرآوری و تغلیظ، سلول‌های بنیادی به دست آمده به تخمدان‌ها تزریق می‌شوند.

وی افزود: کل فرآیند برداشت و آماده‌سازی سلول‌ها حدود یک تا یک ساعت و ربع طول می‌کشد و در بررسی‌ها مشخص شده است که در این روش حدود ۹ میلیون سلول بنیادی قابل استخراج و تزریق به تخمدان‌ها است. در صورت نیاز، این روش نیز می‌تواند پس از یک ماه تکرار شود و نتایج آن معمولا یک تا دو ماه پس از آخرین تزریق مشخص می‌شود.

کریمی با بیان اینکه این روش‌ها در همه سنین نتیجه یکسانی ندارند، توضیح داد: بیشترین اثربخشی این روش‌ها در زنانی مشاهده می‌شود که در سنین پایین‌تر دچار کاهش ذخیره تخمدانی شده‌اند. به طور معمول انجام این روش‌ها برای افراد بالای ۴۱ تا ۴۲ سال توصیه نمی‌شود، زیرا در این سنین ذخیره تخمدان بسیار محدود است و احتمال پاسخ‌دهی کاهش پیدا می‌کند.

وی درباره نحوه تشخیص کاهش ذخیره تخمدانی نیز گفت: این موضوع معمولا از طریق آزمایش هورمون AMH یا سونوگرافی قابل بررسی است. بسیاری از زنان زمانی متوجه این مشکل می‌شوند که با ناباروری مواجه شده یا تغییراتی در الگوی قاعدگی خود مشاهده می‌کنند.

این متخصص زنان و زایمان با اشاره به افزایش موارد کاهش ذخیره تخمدانی در سنین پایین‌تر در سال‌های اخیر تصریح کرد: سبک زندگی، شرایط محیطی و برخی عوامل هورمونی از جمله دلایلی هستند که باعث شده‌اند این مشکل نسبت به گذشته بیشتر مشاهده شود.

وی توصیه کرد: زنانی که سن آنها از ۳۵ سال عبور کرده و هنوز قصد بارداری ندارند، بهتر است برای بررسی ذخیره تخمدانی خود اقدام کنند و در صورتی که کاهش ذخیره تخمدان در بازه سنی ۳۵ تا ۴۱ سال تشخیص داده شود، انجام این روش‌ها می‌تواند به افزایش شانس باروری کمک کند.

کریمی درباره هزینه این روش‌ها نیز گفت: بخش عمده هزینه مربوط به کیت‌های مورد استفاده است و سایر مراحل در حد تعرفه خدمات بیمارستان دولتی انجام می‌شود.

این متخصص زنان و زایمان تاکید کرد: آگاهی‌بخشی درباره این روش‌ها اهمیت زیادی دارد، زیرا در برخی موارد می‌تواند پیش از آنکه بیمار به سمت استفاده از تخمک اهدایی هدایت شود، فرصتی برای استفاده از تخمک‌های خود فرد فراهم کند.

وی خاطرنشان کرد: این خدمات در حال حاضر در برخی مراکز درمانی از جمله بیمارستان‌های آیت‌الله طالقانی و شهدای تجریش قابل انجام است.